

1574727

Микола ТИМОШИК

**УКРАЇНСЬКА ЖУРНАЛІСТИКА
В ДІАСПОРІ:
ВЕЛИКА БРИТАНІЯ**

На основі опрацьованих автором архівів та бібліотечних сховищ у Великій Британії уперше узагальнено й осмислено в ретроспективі феномен журналістської діяльності українців у цій країні. У хронологічній послідовності висвітлюються становлення, здобутки та проблеми головних редакційних осередків за такими видами журналістики: агенційна, газетна, журнальна, радійна. Окремо йдеться про англomовну періодику та про місію і кредо українського журналіста на чужині.

Для журналістів, дипломатів, політиків, видавців, викладачів, науковців, студентів, усіх, хто цікавиться історією, теорією та практикою журналістики, книговидання та української еміграції.

ЗМІСТ

ВІД АВТОРА	11
ВСТУП	15
Історія питання та його актуальність	15
Феномен української еміграції та етапи формування	17
Специфіка, осередки та етапи української еміграції у Великій Британії	19
Розділ 1 МІСЯ І КРЕДО УКРАЇНСЬКОГО ЖУРНАЛІСТА НА ЧУЖИНІ	27
Специфіка пресового руху на чужині	28
Загадки живлення	28
Ключові слова «працівника пера» на чужині	29
Міра відповідальності за надруковане слово	31
Про газетні війни між своїми	33
Зародження стандартів національної журналістики	36
Головніші завдання преси	39
Мораль і журналістика	44
Уроки на сьогодні	46
Проблема журналістських кадрів і спроби її розв'язання	48
Журналіст в еміграції – професія дефіцитна	48
Проект катедри журналістики при УВУ в Мюнхені	50
Заочні лекторії для активістів преси	57
Конкурси і завдання для початківців	58
Спілка Українських Журналістів на чужині	65
Статутні вимоги централі в реаліях окремих країн	65
Замість ТУПІЖ – ТУВЖ	69

Розділ 2	
ПРЕСОВЕ БЮРО	
ЯК ВИД АГЕНЦІЙНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ	73
Перші українські дипломати і журналісти	
в Лондоні	74
Історія питання	74
Офіційний Лондон і українське питання	
в ретроспективі	76
Передумови постановня Дипломатичної Місії 1919 року	79
Хто і як захищав національні інтереси	81
Головне завдання – промоція України	86
Українське пресове бюро в Лондоні 1931–1939 років ..	90
Архів прес-бюро як джерело його історії	90
Обсяг і тематична структура архіву	94
Передумови постановня	97
Засновник і співробітники	99
Специфіка діяльності прес-бюро на чужині	107
Організація роботи головного офісу	107
Інформаційна діяльність	116
Робота з журналістами і парламентарями	118
Матеріальні засади діяльності	121
Боротьба з опонентами. Згортання діяльності	125
Стосунки з політичним проводом еміграції	125
Акція компрометації у пресі силами своїх	130
Оцінка чужинців	136
Згортання діяльності. Закриття	139
Розділ 3	
ГАЗЕТНА ЖУРНАЛІСТИКА	147
«Наш Клич»	148
Пошук власної програми	148
Спроби виражати думки всієї громади	154
Головне в змісті публікацій	157
Перший редактор	164
Перегук із іншими газетними «Кличами»	166
«Український Клич»	168
Передумови постановня	169
Програмні цілі	173

Акції з компрометації часопису.....	175
Змістові акценти публікацій.....	177
Суспільно-політичні орієнтири.....	183
«Українська Думка».....	186
Між поміркованим і радикальним напрямками.....	186
Мета і завдання.....	187
Криза економіки вдаряє по газетній справі.....	195
Читачі ініціюють зміни.....	198
Редактори та співробітники.....	202
Наклади, видатки і гонорари.....	206
Особливості редакційної політики.....	210
Інша періодика.....	215
«Вісник Української Державницької Думки».....	215
«Думки».....	216
«Українська Консервативна Думка».....	219
«Вісник».....	220
Розділ 4	
ЖУРНАЛЬНА ЖУРНАЛІСТИКА.....	223
«Голос Молоді».....	224
Витоки молодіжної періодики на чужині.....	224
Предтеча – одноденка «Змаг Молодих».....	228
У статусі повноцінного журналу.....	230
У статусі додатку.....	236
«Визвольний Шлях».....	240
Потреба журналу націоналістичної думки.....	240
Засновники і видавці.....	242
Програмні засади.....	244
Організація видання та типологічні характеристики.....	247
Редакція і автори.....	252
Змістові акценти перших чисел.....	255
Творці про місце і роль часопису.....	261
«Авангард».....	267
Мюнхенський період.....	267
Лондонський період.....	271
«Юні Друзі».....	276
Зв'язковий для народжених в еміграції.....	276
Що необхідно знати кожній українській дитині?.....	279

Специфіка випуску дитячого журналу на чужині	285
Спроби продовжити життя «Юним Друзям»	295
«Сурмач»	298
Перший журнал із військової журналістики	298
Програма, завдання, читацьке призначення	299
Редколегія та автори	301
Періодичність, наклад, поширення	302
Тематична палітра	303
Герой публікації – українець, яким захоплювався світ	307
«Наша Церква»	311
Святий Престол про завдання католицької преси	311
Попередники	314
У захисті християнського світогляду	315
Акції на підтримку вірних в Україні	318
Журнал про три категорії читачів на еміграції	321
«Відомості єпархіального Управління УАПЦ у Великій Британії»	324
Предтеча – серія «Братського листка»	324
Літописець історії церкви	326
Розділ 5 РАДІЙНА ЖУРНАЛІСТИКА	333
Радіостанції «Голос Америки» та «Бі-Бі-Сі» й українська еміграція	334
Історія питання	334
Акція «Рух за українське радіо» в Західній Європі	335
Акцію підсилюють українці Британії	338
Громадський контроль змісту радіопрограм	343
Чужинське радіо заговорило українською	343
Протести адептів «руського міра» з Парижа, Москви та Києва	345
«Меморіал українців Великої Британії» до керівництва радіостанції	348

Розділ 6	
АНГЛОМОВНА ЖУРНАЛІСТИКА	353
«The Ukraine»	354
Типологічні особливості дипломатичного видання	354
Програмні цілі	357
Про факти утисків поляками українців на Галичині	362
Огляди британської та зарубіжної преси	365
«Ukrainian Bureau Bulletin»	370
Типологічні особливості бюлетеню	370
Читацьке призначення, періодичність, наклад	371
Змістове наповнення	372
Переформатування на «Information for Press»	374
Англомовні брошури прес-бюро	376
«The Investigator»	377
Видання від Англо-Українського комітету	377
Промотор ідеї Гетьманської України	380
«Ukrainian Bulletin»	385
Причини постановня Бюро ОУН у Лондоні	385
Політико-інформативні цілі	387
Англомовні видання ЦУДБ у Лондоні	389
Ситуація з вимушеними втікачами після Другої світової війни	389
Центральне Українське Допомогове Бюро в Лондоні (ЦУДБ)	394
Співпраця з міжнародною організацією ООН для скитальців	397
Заснування власної періодики	398
«Refugee»	400
«Refugee News»	401
«Ukrainian Press Service»	402
«Ukrainian Information Service»	404
«Ukrainian Observer»	410
«The Ukrainian Review»	414
Англомовна періодика українців – на постійній основі	414
Засновники, програма, тематика, автура	418
Специфіка редакційної роботи, фінансові засади	424

Тиражна політика, географія поширення.....	428
Чужинці про англомовний кварталник українців.....	433

Розділ 7

РЕЗОНАНСНІ АКЦІЇ УКРАЇНЦІВ В ОЦІНЦІ ПРЕСИ 437

Дискримінаційне рішення уряду відмінене зусиллями українців 438

На волю у вільному світі мали право не всі..... 438

Боротьба за рівні права об'єднала всіх..... 440

Українська справа у дзеркалі британської преси..... 445

Уряд скасовує своє рішення..... 449

Від комітету допомоги – до власного будинку-санаторію..... 452

Буклет СУБ про оселю інвалідів..... 455

В обороні національної гідності 458

Про діяльність Українського пресового бюро..... 458

На захист дивізійників..... 461

Синьо-жовтий стяг проти серпа і молота..... 462

«Manchester Guardian» про українських куркулів..... 465

«Catholic Times» та «Coventry Evening Telegraph» про брутальність росіян щодо українців..... 467

ВИСНОВКИ 469

ДОДАТКИ 477

Українська книга і преса на чужині:

Інтерв'ю професора Микола Тимошика лондонській газеті «Українська Думка»..... 478

Абревіатури, що зустрічаються в тексті книги 487

Іменний показник 489

Предметний показник 497

SUMMARY..... 501

INHALTSANGABE..... 504

Основні праці автора з історії, теорії і практики української журналістики та книговидання на чужині..... 507